

**Załącznik Nr 3
do Uchwały Nr XXIV/179/17 Rady Gminy Rozogi
z dnia 27 czerwca 2017r.**

STUDIUM

UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

GMINY ROZOGI

**Część III: Uzasadnienie zawierające objaśnienia
rozwiązań i syntezę ustaleń studium**

Zamawiający: Gmina Rozogi

Wykonawca: „Środowisko” s.c.
ul. Suwalska 21
11-500 Giżycko

Główny projektant: mgr inż. arch. Agnieszka Wojtych-Kowalewska
nr upr. urb. 1131/91

Giżycko, kwiecień 2017

Opracowanie wykonał zespół w składzie:

mgr inż. arch. Agnieszka Wojtych-Kowalewska, upr. urb. MGPIB nr 1131/91, członek

Okręgowej Izby Urbanistów w Warszawie, nr WA-232 - główny projektant

mgr inż. Aleksander Grodzki

mgr inż. Antoni Wróbel

mgr inż. Jan Giedziuszewicz

Spis treści:

1.	Synteza uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego	3
2.	Synteza kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego	12
3.	Wpływ uwarunkowań na ustalenie kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego gminy	16

1. SYNTEZA UWARUNKOWAŃ ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1.1 DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU

Dotychczas obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rozogi zostało uchwalone uchwałą nr XIII/106/16 Rady Gminy Rozogi z dnia 25 kwietnia 2016r. Niniejsza zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rozogi spowodowana jest nowymi możliwościami zainwestowania w gminie. Ponadto, mając na względzie ochronę środowiska, możliwe jest również stworzenie podstaw do pozyskiwania na terenie gminy energii ze źródeł odnawialnych, w tym przede wszystkim z urządzeń fotowoltaicznych.

Dotychczasowe przeznaczenie terenu gminy określa miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miejscowości Rozogi, zatwierdzony uchwałą Nr XVII/116/12 Rady Gminy Rozogi z dnia 15 czerwca 2012 r. Plan obejmuje obszar miejscowości Rozogi.

1.2 STAN ŁADU PRZESTRZENEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY

Pod koniec 2015 r. Gmina Rozogi liczyła 5 858 mieszkańców, tj. o blisko 140 osób i 2,4% mniej niż w 20011 r. Przeciętna gęstość zaludnienia gminy wynosi około 27 osób/km². Gęstość jest ponad 2 razy niższa niż dla województwa (59 osób/km²) oraz blisko 5-krotnie niższa niż średnia dla kraju (124 osoby/km²). W skład gminy wchodzi 15 sołectw. Łącznie w gminie jest 25 miejscowości.

W Rozogach zamieszkuje 1511 osób, co stanowi około prawie 25 % wszystkich mieszkańców gminy. Drugą, co do liczby ludności wsią są Dąbrowy (1303). Te dwie miejscowości – Rozogi położone centralnie na obszarze gminy oraz Dąbrowy leżące w części południowej, skupiają w sumie blisko 50 % wszystkich mieszkańców gminy. Przeciętna wieś ma około 200 mieszkańców. Ogólna struktura wielkościowa sieci osadniczej jest przesunięta w kierunku wsi najmniejszych – 14 z nich to wsie, w których liczba mieszkańców nie przekracza 150, a jedynie w 5 wsiach liczba mieszkańców przekracza 300 osób. Największymi miejscowościami gminy są: wspomniane już wcześniej Rozogi (1511 mieszkańców) i Dąbrowy (1303) oraz Klon (442), Faryny (341) i Wilamowo (362).

Na podstawie analizy rozmieszczenia infrastruktury społecznej oraz handlu i usług komercyjnych można przyjąć, że obecna hierarchia sieci osadniczej wygląda następująco:

- Ośrodek nadrzędny : Rozogi
- Ośrodki wspomagające pierwszego stopnia : Dąbrowy, Klon, Faryny
- Ośrodki wspomagające drugiego stopnia: Wilamowo, Księży Lasek i Spaliny Wielkie.

Poza Rozogami większość wsi ma charakter dość zwartych ulicówek z niewielką liczbą zagród kolonijnych. Zabudowa rozproszona (gospodarstwa kolonijne) odgrywa dużą rolę na terenach między Rozogami, Dąbrowami i Klonem (Kolonia Wilamowo, Zawojki, Wujaki, Dąbrowy - Gównicha). Dominuje typowa wiejska zabudowa zagrodowa, choć stopniowo wzrasta udział zabudowy jednorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej, zwłaszcza w Rozogach.

1.3 STAN ŚRODOWISKA

Rzeźba obszaru opracowania jest generalnie równinna. Tereny lekko faliste, z łagodnymi wzniesieniami, których względna wysokość na ogół nie przekracza kilkunastu metrów, można spotkać między innymi na północ od miejscowości Faryny, na wschód od Rozóg tj. między Występem a Klonem, gdzie w pasie moreny czołowej znajdują się najwyższe w gminie wzniesienia (Klonowa Góra 164 m.z.p.m.). Większość terenów gminy położona jest na wysokościach od 120 do 140 m.n.p.m.

Grunty zainwestowane, na których naturalna struktura gleb została w dużej mierze zakłócona, zajmują około 4,2% obszaru opracowania, z czego 1,4% (312 ha) to tereny zabudowane, 2,2% (486 ha) – drogi, a pozostałe 0,6% - różne inne tereny, jak wyrobiska itp.

Na terenach leśnych, które zajmują 90 km² (40% powierzchni gminy) wyraźnie dominują gleby bielcowe i pseudobielcowe, znacznie rzadziej natomiast występują gleby brunatne kwaśne lub wylugowane. Gleby brunatne właściwe oraz gleby hydrogeniczne (torfowe, murszowe, murszowo-mineralne) w lasach występują sporadycznie.

Teren gminy Rozogi ujęty jest w obszar zlewni rzeki Wisły, poprzez dwa główne ciek wodne przepływające przez gminę z północy na południowy wschód tj. rzekę Rozogę i Szkwę. Obie rzeki wypływają z jezior poza granicami gminy, zbierają wody z całego obszaru gminy swymi licznymi, małymi dopływami i odprowadzają do rzeki Narwi w okolicach Ostrołęki.

Według podziału klimatycznego Polski, teren gminy Rozogi znajduje się w rejonie mazursko-białostockim w strefie wpływów klimatu morskiego i kontynentalnego.

Lasy, stanowiące około 40% powierzchni gminy, tworzą kilka dużych i kilkadziesiąt mniejszych kompleksów leśnych. Największy zwarty kompleks (ok. 38 km² w granicach gminy) ciągnie się od wsi Rozogi na północ, do granicy gminy. Jest to południowo-zachodni kraniec zwartego kompleksu Puszczy Piskiej. Na wschodzie gminy, na wschód od Spalin Wielkich, leży kompleks o powierzchni ok. 10 km². Silnie rozczłonkowany kompleks o powierzchni ok. 15 km², ciągnie się od wsi Występ na północnym zachodzie do Zawojek w centrum gminy. Między Orzeszkami a kolonią Robacze w Dąbrowach szereg mniejszych kompleksów tworzy porozrywany pas o powierzchni ok. 14 km². Pod Księżym Laskiem znajduje się kompleks o powierzchni ok. 4 km². Powierzchnię ok. 16 km² zajmują lasy między Rozogami, Dąbrowami a Spalinami Wielkimi.

Lasy gminy Rozogi zajmują przede wszystkim te tereny, na których panują warunki bardzo niesprzyjające produkcji rolnej. Siedliska borów, odznaczające się skrajnie niską żyznością, występują na 31% terenów leśnych. Niewiele żyzniejsze bory mieszane występują na 39% powierzchni leśnej. Siedliska stosunkowo żyzne (las mieszany) i żyzne (las, ols, ols jesionowy) zajmują pozostałe 30% powierzchni, ale wśród nich blisko 80% stanowią siedliska wilgotne i bagienne, które przed wykorzystaniem rolniczym wymagałyby osuszenia

Do najistotniejszych zagrożeń środowiska należą:

- nielegalne wydobycie kruszyw,
- zbyt intensywny drenaż terenów zmeliorowanych
- nieszczelny system zbiórki odpadów
- intensywna gospodarka leśna
- rozprzestrzenianie się gatunków inwazyjnych
- tendencja do rozpraszania zabudowy
- niektóre aspekty systemu dopłat do gospodarstw rolnych
- hałas komunikacyjny w pobliżu dróg krajowych
- intensywny ruch samochodowy na drogach krajowych
- spalanie paliw, przede wszystkim do celów grzewczych
- intensyfikacja (na niektórych terenach) produkcji roślinnej i zwierzęcej.

1.4 STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Do najbardziej charakterystycznych elementów krajobrazu kulturowego gminy Rozogi należą wsie o tradycyjnej, w dużej mierze drewnianej, zabudowie. Stosunkowo duże i dobrze zachowane zespoły takiej zabudowy znajdują się w Klonie i Farynach. Inny typ budownictwa reprezentuje centrum Rozóg z małomiasteczkową zabudową z początku XX.

Do najciekawszych dominant architektonicznych należą dawne kościoły obiekty ewangelickie w Rozogach i Księżym Lasku (obecnie kościoły katolickie) oraz kościół rzymskokatolicki w Klonie.

W gminie do niedawna jeszcze żywe były tradycje budownictwa drewnianego. Część przedwojennych jak i powojennych budynków cechuje się nie tylko tradycyjną konstrukcją, ale także bogatym zdobnictwem. W ostatnich latach nabiera tempa proces niszczenia starych budynków, przy czym do najbardziej typowych scenariuszy należą:

- próby remontowania, docieplania i/lub przebudowy budynków (obijanie papą, styropianem, wymiana stolarki okiennej, dobudowywanie murowanych pomieszczeń, wbudowywanie drewnianego budynku w nowy budynek murowany)
- samoistne niszczenie budynków w opuszczonych zagrodach
- wykorzystywanie starych budynków jako szop po wybudowaniu na tej samej posesji budynku murowanego

W czasie prac w terenie odnotowano kilka udanych współczesnych prób remontów przywracających starym budynkom cechy regionalne.

Ponad 50 budynków z okresu od końca XIX w. do połowy XX w. uznano za na tyle dobrze zachowane i/lub bogate w tradycyjny detal architektoniczny, że wpisano je do gminnej ewidencji zabytków.

Dość rozpowszechnionym elementem krajobrazu wiejskiego gminy są przydrożne krzyże i kapliczki. Niektóre z nich liczą już sobie ponad 100 lat. Część z tych obiektów została wpisana do gminnej ewidencji zabytków.

W granicach gminy Rozogi znajdują się 102 stanowiska archeologiczne. Przeważają wśród nich stanowiska archeologiczne datowane na epokę kamienia oraz czasy średniowiecza i wczesnohistoryczne.

1.5 WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

W gospodarce gminy zdecydowaną przewagę posiada sektor prywatny, stanowiący 91% ogółu podmiotów gospodarczych.

W strukturze sektora prywatnego dominują osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, stanowiące 87% całego sektora prywatnego. Są to w większości mikroprzedsiębiorstwa i małe firmy. Wśród wszystkich podmiotów sektora prywatnego 94% stanowią firmy zatrudniające 0-9 osób.

Dane z ostatnich lat wskazują na niewielki, ale systematyczny wzrost liczby podmiotów gospodarczych w gminie.

W ostatnich latach obserwuje się mniej więcej stałą liczbę bezrobotnych w gminie. W konsekwencji stały jest udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynoszący ok. 15%.

Na 720 gospodarstw blisko 20% stanowią gospodarstwa o powierzchni do 5 ha, które na ogół nie dają szans na utrzymanie rodziny czy produkcję na rynek. Gospodarstwa o powierzchni ponad 15 ha stanowią 38% łącznej liczby gospodarstw.

W 2010 r. na ogólną powierzchnię zasiewów wynoszącą 1730 ha zboża stanowiły 46%, przy czym praktycznie całość powierzchni zasiewów zajmowało żyto i mieszanki zbożowe. Znaczącą pozycję w produkcji roślinnej mają pastewne, które w 2010 r. stanowiły blisko 50% zasiewów. Ziemniaki zajmowały łącznie 3,5% powierzchni zasiewów.

Według spisu rolnego z 2010 r. profil produkcji zwierzęcej w gminie charakteryzuje się wysoką obsadą bydła i znacznie niższą niż średnio w Polsce czy województwie obsadą trzody chlewnej

Grunty leśne na terenie gminy Rozogi zajmują obszar około 8 986 ha, co stanowi niewiele ponad 40 % ogólnej powierzchni i stawia tę gminę zdecydowanie ponad średnią dla województwa i kraju. Większość lasów należy do Skarbu Państwa, zarządzanych przez Nadleśnictwo Sychowo.

Przemysł w gminie jest słabo rozwinięty i silnie zależny od surowców dostarczanych przez rolnictwo. Do największych zakładów branży rolno-spożywczej należy GS

Rozogi, posiadający też piekarnię. W gminie funkcjonuje kilka niewielkich tartaków i zakładów stolarskich. Kilka zakładów zajmuje się wydobywaniem kruszyw naturalnych.

Budownictwo reprezentowane jest przez kilkanaście mikroprzedsiębiorstw i małych firm.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosi 75,5m², na jedną osobę przypada 19,4m² powierzchni.

Blisko 1/3 mieszkań została wybudowana w latach 1918-1944.

Mieszkania w gminie w zasadzie nie odbiegają standardem wyposażenia od średniej dla obszarów wiejskich..

Administracja gminy ma swoje siedziby przede wszystkim w Rozogach– nadrzędnym ośrodku obsługi ludności gminy. Zlokalizowane są tutaj następujące instytucje gminne: Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i gminny zakład budżetowy - Zakład Gospodarki Komunalnej, Zespół Obsługi Ekonomiczno – Administracyjny Szkół i Przedszkoli.

Obecnie na terenie gminy Rozogi funkcjonują 3 szkoły podstawowe, gimnazjum, 2 szkoły ponadgimnazjalne (LO, ZSZ), będące jednostkami budżetowymi, finansowanymi przez gminę.

Aktualnie podstawowa opieka medyczna jest realizowana przez trzy ośrodki zdrowia. W zakresie opieki szpitalnej mieszkańcy gminy korzystają przede wszystkim ze szpitala w Szczytnie.

W Rozogach funkcjonuje jedyna w gminie apteka. W związku z takim rozmieszczeniem usług aptecznych na terenie gminy mieszkańcy korzystają głównie z aptek położonych na terenie miasta Szczytno i miasta i gminy Myszyniec.

W 2011 r. pomoc przyznano 678 rodzinom, obejmujących 1354 osób. Oznacza to, że w takiej czy innej formie z pomocy społecznej korzysta ponad 22% ogółu ludności gminy.

W 4 miejscowościach gminy znajdują się punkty biblioteczne. Władze samorządowe i szkoły organizują wiele cyklicznych imprez kulturalnych, sportowych i rozrywkowych. W gminie działa 1 klub sportowy. Infrastrukturę sportową stanowią: 3 sale sportowe, 2 boiska wielofunkcyjne.

Na terenie gminy funkcjonuje 5 kościołów katolickich mieszczące się w: Rozogach, Farynach, Klonie, Księżym Lasku i Dąbrowach. Istnieje także nie działający już od 1978 roku kościół ewangelicki znajdujący się w Klonie, zagospodarowany na cele statutowe Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Wsi Klon i Okolic.

Dochody gminy w ostatnich latach pozostają mniej więcej na stałym poziomie. Dochód na mieszkańca w 2014 roku wyniósł 3694 zł i plasuje się zdecydowanie powyżej średniej w województwie.

Dochody własne stanowiły średnio tylko 13% dochodów ogółem, subwencje – 46% a dotacje celowe – 41%. Największymi pozycjami dochodów własnych były:

- podatek od nieruchomości (średnio 23% dochodów własnych)
- udział w podatku dochodowym od osób fizycznych (średnio 27% dochodów własnych).

Bezsprzecznie największą pozycją wydatków jest oświata (41% wszystkich wydatków), z drugiej strony jednak większość wydatków z tym związanych (ok. 85%) jest dofinansowywana z budżetu państwa w formie subwencji oświatowej.

Znaczącą część wydatków budżetu ogółem stanowią koszty związane z opieką społeczną, które kształtują się na wysokim poziomie bliskim 30%.

1.6 ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Pod względem przestępczości powiat szczycieński nie odbiega istotnie od średniej krajowej, choć rzadziej zdarzają się tu np. kradzieże a wykrywalność przestępstw jest wyraźnie wyższa. Częstotliwość pożarów oraz miejscowych zagrożeń (wypadki drogowe, podtopienia, powalone drzewa itp.) jest tu niższa niż średnio w województwie i w kraju, ale wynika to głównie z niższej gęstości zaludnienia.

1.7 POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Wśród ogólnych przesłanek zmian struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy należy wymienić przede wszystkim:

- rozwój sieci drogowej, w tym zwłaszcza dróg krajowych;
- potrzeby rozwoju mieszkalnictwa, wynikające m.in. ze starzenia się substancji mieszkaniowej, niskiego standardu wielu mieszkań, a także procesów migracyjnych (przenoszenie się mieszkańców miast do dobrze skomunikowanych wsi);
- perspektywy rozwoju przedsiębiorczości, z wykorzystaniem szans, jakie stwarza dobre skomunikowanie oraz spodziewany w najbliższych latach popyt na kruszywa naturalne na budowę dróg;
- perspektywy rekreacji indywidualnej, dla której impulsem mogą być atrakcyjne tereny leśne
- zmiany w rolnictwie, skutkujące sukcesywnym wzrostem powierzchni leśnych kosztem marginalnych gruntów rolnych
- potrzeby ochrony przyrody, w tym siedlisk ptaków na obszarze Natura 2000; uwzględnianie tych potrzeb będzie przeciwdziało m.in. nadmiernemu rozpraszaniu zabudowy.

Ruch budowlany koncentruje się obecnie w miejscowościach Rozogi, Dąbrowy, Faryny, Klon oraz Orzeszki.

Biorąc pod uwagę, że tempo budownictwa w gminie wynosi 8 – 10 budynków mieszkalnych na rok oraz że przeciętnie w gminie do urządzenia posesji (wraz z drogami wewnętrznymi itp.) wykorzystuje się około 3000 m², łatwo oszacować, że istniejące rezerwy terenów mieszkaniowych powinny teoretycznie wystarczyć na 70 – 100 lat.

Presja inwestycyjna w gminie nie jest duża. Przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego największej gminnej miejscowości tj. Rozóg wpłynęło tylko 35 wniosków o zmianę przeznaczenia terenów, zaś przy sporządzaniu niniejszego studium wpłynęło tylko 9 wniosków z terenu całej gminy.

1.8 STAN PRAWNY GRUNTÓW

Struktura własności gruntów jest zdominowana przez własność osób fizycznych, w rękach których znajduje się około 56 % gruntów gminy, z czego większość obszarów użytkowanych jest jako użytki rolne i leśne oraz i grunty z przeznaczeniem pod zabudowę. Nieco mniejszy, ale równie duży udział we władaniu gruntami, ma Skarb Państwa, który jest właścicielem blisko 41 % powierzchni gruntów. Znikomy w porównaniu z dwoma wcześniejszymi grupami ma gmina, która jest właścicielem niespełna 2 % gruntów.

1.9 OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na terenie gminy Rozogi znajduje się 13 obiektów wpisanych do rejestru zabytków. W 2017 r. gmina Rozogi sporządziła, na podstawie inwentaryzacji terenowej oraz materiałów WUOZ w Olsztynie, gminną ewidencję zabytków. Lista liczy 52 obiekty.

Na terenie gminy Rozogi nie ma wyznaczonych stref ochrony konserwatorskiej.

Gminne ujęcia wody posiadają strefy ochrony bezpośredniej, nie wyznaczono strefy ochrony pośredniej.

W 2004r. rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 utworzony został obszar specjalnej ochrony ptaków (OSOP) Natura 2000 Puszcza Piska (kod PLB280008). Obszar ten obejmuje obecnie 172 802,2 ha, z czego 6 434,6 ha (3,7%) znajduje się na terenie gminy Rozogi. OSOP Puszcza Piska obejmuje zatem niemal 29% powierzchni gminy. Południowa granica OSOP biegnie drogą krajową nr 53 od granicy z gminą Świętajno przez wieś Występ do Rozóg, a następnie drogą powiatową nr 1520N z Rozóg przez Kwiatuszki Wielkie i Kowalik do granicy z gminą Pisz. Poza tym w OSOP leży niewielki fragment lasu na południe od Radostowa.

Obszar o znaczeniu wspólnotowym (OZW) Natura 2000 Ostoja Piska (kod PLH280048) obejmuje obecnie 69 913,9, ha, z czego 1629,3 ha (2,3%) znajduje się na terenie gminy Rozogi. OZW Ostoja Piska obejmuje ok. 7% powierzchni gminy na wschód i północ od Faryn i Kowalika. Granica OZW w gminie Rozogi biegnie od granicy z gminą Pisz drogą powiatową 1520N do Kowalika, następnie drogą gminną 199015N do Faryn, skrajem lasu na wschód od Faryn i wreszcie drogą gminną 199014N do granicy z gminą Świętajno.

1.10 OBSZARY NATURALNYCH ZAGROZEŃ GEOLOGICZNYCH

Na terenie gminy nie stwierdzono występowania naturalnych zagrożeń geologicznych.

1.11. UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN I ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH

Na terenie gminy w całości lub częściowo położonych jest 11 złóż kruszyw naturalnych (okolice Klonu i Występu).

Na większości obszaru gminy pierwszy poziom wodonośny zalega nie więcej niż 5 m pod powierzchnią terenu i jest pozbawiony izolacji.

Cała środkowa i północna część gminy położona jest na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP 216) Sandr Kurpie.

1.12. TERENY GÓRNICZE WYZNACZONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH

Na terenie gminy obecnie funkcjonuje osiem terenów górniczych, w Klonie i w Występie.

1.13. SYSTEMY KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Istniejący podstawowy układ drogowy gminy składa się z ok. 163,1 km dróg publicznych, w tym:

- 25,2 km dróg krajowych
- 77,7 km dróg powiatowych
- 60,2 km dróg gminnych.

Gęstość sieci dróg o nawierzchni utwardzonej wynosi 72 km/100km² (wg danych GUS analogiczny wskaźnik dla Polski to 80,7 km²/100km²). Biorąc pod uwagę gęstość zaludnienia i strukturę zabudowy sieć dróg w gminie należy uznać za generalnie wystarczającą z punktu widzenia potrzeb lokalnych. Stan techniczny dróg gminnych poprawia się każdego roku. Wydatki na remonty i modernizacje dróg są najważniejszą pozycją w gminnym Wieloletnim Planie Inwestycyjnym.

Z powodu transportu tranzytowego ruch kołowy na terenie gminy jest duży. Najbardziej obciążona jest droga nr 53 (Olsztyn-Ostrołęka) stanowiąca jedno z trzech połączeń województwa z Mazowszem. Drogi powiatowe i gminne charakteryzują się zdecydowanie mniejszym natężeniem ruchu.

Łącznie na terenie gminy eksploatowanych jest 9 studni głębinowych oraz 185km sieci wodociągowej, z których zaopatrywanych w wodę jest około 99,7% mieszkańców. Pozostali mieszkańcy gminy zaopatrują się w wodę z indywidualnych przydomowych studni kopanych lub wierconych do głębokości pierwszego poziomu wodonośnego.

Eksploatacją wodociągów zbiorowych zajmuje się Zakład Gospodarki Komunalnej w Rozogach.

Na terenie gminy wytwarzane są ścieki komunalne (gospodarczo – bytowe). W chwili obecnej w Rozogach funkcjonuje oczyszczalnia ścieków o przepustowości 300 m³/dobę (2000 RLM). Do oczyszczalni przyłączone są, za pomocą sieci kanalizacji

sanitarnej o długości 16,6 km, miejscowości Rozogi oraz Wilamowo. Łącznie do sieci kanalizacyjnej podłączonych jest 346 gospodarstw domowych.

Na składowisku odpadów w Rozogach (Rozogi Kolonia) z dniem 31 grudnia 2009r. zaprzestano składowania odpadów. Gmina posiadała składowisko od 1992r o powierzchni ogólnej 1,53ha. W grudniu 2010r. uzyskano zgodę na zamknięcie składowiska. Obecnie odpady komunalne zbierane z obszaru gminy wywożone są poza jej teren.

Gmina Rozogi zasilana jest przez liniami średniego napięcia 15 kV z GPZ Myszyniec. Większość linii niskiego napięcia pracuje w układzie pierścieniowym otwartym, z możliwością przełączenia na zasilanie rezerwowe w przypadku awarii w stacji transformatorowej. W ogromnej większości linie średniego napięcia na terenie gminy są prowadzone jako napowietrzne. Stacje transformatorowe 15/0,4 kV są głównie słupowe, zasilane promieniowo odgałęzieniami napowietrznymi od linii głównych 15 kV. Stan sieci SN 15 kV zabezpiecza aktualne potrzeby energetyczne gminy.

Zabezpieczenie potrzeb cieplnych w gospodarce komunalnej (ogrzewanie budynków, ciepła woda użytkowa) zapewniają w większości indywidualne źródła ciepła, opalane węglem, drewnem lub olejem opałowym. Wszystkie stare budynki wymagają zabiegów termoizolacyjnych i wymiany stolarki okiennej. Problemem jest znaczny udział mieszkań nie posiadających centralnego ogrzewania (blisko połowa).

W ostatnich latach nastąpił dynamiczny rozwój telefonii, zarówno stacjonarnej jak i komórkowej.

1.14 ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Planowanymi zadaniami służącymi realizacji ponadlokalnych celów publicznych są :

- przebudowa drogi krajowej nr 53 Olsztyn – Szczytno – Ostrołęka do parametrów klasy GP
- przebudowa drogi powiatowej 1518N Kokoszki – Karwica do parametrów klasy Z

1.15 OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA

Według danych Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, obszarem narażonym na zalew jest dolina rzeki Rozogi (Mapa 1). Tereny zalewowe zostały wyznaczone w „Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej – Etap II dla rzeki Rozogi”. RZGW nie sporządził dotychczas map zasięgu zalewu dla pozostałych dolin rzecznych w granicach gminy.

Na terenie gminy nie ma obiektów inżynierskich służących ochronie przeciwpowodziowej (wały przeciwpowodziowe, zbiorniki retencyjne itp.).

2. SYNTEZA KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

2.1 KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

W studium wyznaczono następujące **ogólne kierunki zmian struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy**:

- poszerzenie i zainwestowanie obszarów skupionej zabudowy istniejących jednostek osadniczych
- ograniczony rozwój zabudowy rozproszonej poza planowanym zasięgiem skupionej zabudowy
- przekształcenia związane z powierzchnią eksploatacją kruszyw, między innymi w okolicach Klonu
- ochrona gleb, krajobrazu i przyrody poprzez zakaz lokalizacji obiektów zadaszonych, obejmujący większość terenów leśnych, gruntów hydrogenicznych i semihydrogenicznych (torfowych i murszowych), terenów zalewowych, dolin cieków wodnych

W studium wyróżniono **cztery strefy obsługi mieszkańców**:

- Strefa 1 z głównym ośrodkiem w Rozogach
- Strefa 2 z głównym ośrodkiem w Dąbrowach
- Strefa 3 z głównym ośrodkiem w Klonie
- Strefa 4 z głównym ośrodkiem w Farynach

Wymienione ośrodki obsługi mieszkańców powinny być miejscami koncentracji infrastruktury społecznej (usług publicznych).

Wyznaczone rezerwy terenów budowlanych zajmują łącznie 785 ha. Zdecydowanie najwięcej rezerw wyznaczono w Rozogach (175 ha, 22% ogółu), Farynach (128 ha, 16%) i Dąbrowach (111 ha, 14%). Większe rezerwy terenów koncentracji wytwórczości, składów i usług wyznaczono w Rozogach (31 ha), Dąbrowach (18 ha) i Występie (7 ha), tj. w miejscowościach położonych przy drodze nr 53.

2.2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

Dla właściwego **kształtowania ład przestrzennego na terenach zabudowy** postuluje się:

- zapewnienie funkcjonalnych podziałów geodezyjnych, w tym odpowiednich wielkości działek budowlanych i szerokości dróg wewnętrznych
- poszanowanie historycznie ukształtowanego rozplanowania wsi, w których nie przewiduje się znacznego rozwoju budownictwa mieszkaniowego
- dbałość o właściwe rozplanowanie budynków na posesjach
- zachowanie właściwych gabarytów i kształtów budynków, w szczególności na terenach o przewadze tradycyjnej zabudowy zagrodowej
- działania na rzecz pielęgnowania lokalnych tradycji budownictwa wiejskiego
- eksponowanie wartościowych dominant architektonicznych, jak kościoły i pałacyki

Studium przewiduje także wyłączenie pewnych terenów spod zabudowy (por. punkt 2.1).

2.3. OBSZARY I ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

W celu **ochrony jakości środowiska i zdrowia ludzi** studium postuluje między innymi:

- wprowadzenie ograniczeń dotyczących lokalizacji budynków w pobliżu narażonych na hałas ruchliwych dróg
- ochronę ujęć wody
- skanalizowanie wybranych dużych miejscowości
- ograniczenia w stosowaniu niskosprawnych kotłów.

W celu **ochrony walorów przyrodniczych** postuluje się:

- zagospodarowanie i użytkowanie terenów w granicach OSOP Natura 2000 Puszcza Piska w sposób nie zagrażający gatunkom ptaków, dla których utworzono ten obszar
- zachowanie i ochronę istniejących pomników przyrody
- prowadzenie gospodarki rolnej, leśnej i wodnej z poszanowaniem innych obszarów ważnych dla cennych i chronionych gatunków ptaków i płazów.

Krajobraz kulturowy postuluje się chronić poprzez wdrażanie zasad, o których mowa w punktach 2.2 i 2.4.

2.4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW KULTURY ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

W celu **ochrony zabytków kultury materialnej** postuluje się:

- prowadzenie gminnej ewidencji zabytków
- sporządzenie gminnego programu opieki nad zabytkami
- uzgadnianie ze służbami konserwatorskimi przedsięwzięć wpływających na stan obiektów wpisanych do rejestru zabytków i gminnej ewidencji zabytków
- wyznaczenie stref ochrony konserwatorskiej obejmujących zespołów i obiektów o największej wartości zabytkowej i historycznej
- wyznaczenie stref ochrony archeologicznej wokół stanowisk archeologicznych

2.5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

W ramach rozwoju systemu **komunikacji** postuluje się między innymi:

- przebudowę dróg krajowych nr 53 i 59 do parametrów dróg głównych przyspieszonego ruchu
- modernizację dróg powiatowych i gminnych

W ramach rozwoju **infrastruktury technicznej** postuluje się między innymi:

- dalszą rozbudowę sieci wodociągowej
- tworzenie stref ochrony pośredniej wokół ujęć i modernizację stacji uzdatniania wody, stosownie do potrzeb

- skanalizowanie miejscowości Dąbrowy, Klon, Faryny
- uporządkowanie gospodarki ściekowej w innych miejscowościach w oparciu o rozwiązania indywidualne
- rozbudowę i usprawnienie systemu odbioru odpadów
- ograniczenie zużycia energii i emisji zanieczyszczeń ze spalania, m.in. poprzez termomodernizację, modernizację kotłowni, ograniczenia w stosowaniu niskosprawnych kotłów i rozwój energetyki odnawialnej
- adaptację i modernizację sieci elektroenergetycznej
- rozwój sieci światłowodowej i telefonii komórkowej.

2.6 OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Studium wskazuje miejsca realizacji szeregu inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym, w tym między innymi:

- przebudowa dróg gminnych przedstawionych na Mapie 2
- budowa nowych dróg gminnych klasy L i D służących obsłudze projektowanej zabudowy w granicach skupionej zabudowy miejscowości Rozogi
- modernizacja, przebudowa i budowa linii elektroenergetycznych średniego napięcia, zlokalizowanych na terenie gminy
- modernizacja, przebudowa i budowa wodociągów, ujęć wody i stacji uzdatniania na terenie gminy,
- budowa urządzeń gospodarki ściekowej na terenie gminy, w tym rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Rozogach i Wilamowie, rozbudowa oczyszczalni ścieków w Rozogach, skanalizowanie terenów skupionej zabudowy wsi Dąbrowy, Klon i Faryny oraz ewentualna budowa w Dąbrowach i Klonie oczyszczalni lokalnych których orientacyjną lokalizację przedstawia Mapa 2,
- inwestycje w system zbiórki odpadów na terenie gminy,
- modernizacja podstawowych i szczegółowych urządzeń melioracji wodnych na terenie gminy,
- rozbudowa cmentarzy w Rozogach i Klonie, których lokalizację przedstawia Mapa 2,
- budowa, rozbudowa i modernizacja budynków urzędów publicznych, szkół, przedszkoli, obiektów ochrony zdrowia, kultury, domu opieki społecznej i środowiskowego samopomocy, świetlic, remiz i obiektów sportowych na terenie gminy, przy czym podstawowymi obszarami lokalizacji takich obiektów powinny być wyznaczone na Mapie 2 obszary koncentracji obiektów użyteczności publicznej.

2.7 OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Na obszarze gminy inwestycjami celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, przewidzianymi w planie zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego są:

- przebudowa drogi krajowej 53 wraz z budową obwodnic miejscowości Rozogi i Dąbrowy
- przebudowa drogi krajowej nr 59

- urządzenie fragmentu międzyregionalnej trasy rowerowej Księży Lasek (Myszyniec) – Rozogi – Pisz – Orzysz – Giżycko
- przebudowa drogi powiatowej Kokoszki - Karwica do parametrów klasy Z

2.8 OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPRZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Studium nie wyznacza obszarów przestrzeni publicznej, lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych ani terenów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziałów.

2.9 OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Gmina Rozogi zamierza zapewnić pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania terenów wsi Rozogi, Dąbrowy, Klon i Faryny, w granicach przedstawionych na Mapie 2. Miejscowości te mają kluczowe znaczenie dla gminy jako ośrodki obsługi mieszkańców, skupiające ponad 3/5 ludności gminy i znaczną większość ruchu budowlanego.

2.10 KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Gmina Rozogi ma charakter rolniczy, jednak dobrych gleb jest tu mało, a wiele terenów rolnych pełni jednocześnie ważne funkcje przyrodnicze. Z tych względów wprowadza się szereg ograniczeń, o których mowa w poprzednich rozdziałach opracowania, i które mają na celu ochronę rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

- zakaz lokalizacji obiektów zadaszonych na glebach hydrogenicznych
- ustalenia mające na celu przeciwdziałanie nadmiernemu rozpraszaniu zabudowy
- ustalenia mające na celu ochronę walorów przyrodniczych terenów rolnych

W celu ochrony leśnej przestrzeni produkcyjnej studium postuluje szereg działań zmierzających do zwiększenia stopnia naturalności lasów.

2.11 OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Studium chroni mienie i ludzi przed powodzią, podtopieniami i zagrożeniami osuwiskowymi poprzez postulowane ograniczenia w lokalizacji obiektów budowlanych w dolinach rzek, na gruntach hydrogenicznych i na istniejących i projektowanych terenach górniczych.

2.12. INNE USTALENIA

Studium nie wyznacza filarów ochronnych w złożach kopalin.
Na terenie gminy Rozogi nie występują pomniki zagłady ani ich strefy ochronne.

3. WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA USTALENIE KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

Poniżej zestawiono ważniejsze powiązania między zidentyfikowanymi w studium uwarunkowaniami, a ustaleniami dotyczącymi kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego.

UWARUNKOWANIA	KIERUNKI I ZASADY
Plany przebudowy dróg krajowych	Przebudowa dróg krajowych
Wnioski mieszkańców o wyznaczenie nowych terenów pod budownictwo	Wyznaczenie nowych terenów pod budownictwo
Przewidywany popyt na kruszywa	Wyznaczenie nowych terenów powierzchniowej eksploatacji kruszyw
Potrzeby ochrony gleb, krajobrazu i przyrody	Zakaz lokalizacji obiektów zadaszonych na większości terenów leśnych, gruntów III klasy, gruntów hydrogenicznych, łąk i pastwisk itp.
Aktualne rozmieszczenie ludności i infrastruktury społecznej; przewidywane trendy demograficzne	Wyznaczenie ośrodków i stref obsługi mieszkańców
Tendencje do psucia lokalnego ładu przestrzennego na nowo zabudowywanych terenach	Zapewnienie funkcjonalnych podziałów geodezyjnych, wprowadzenie wymogów dotyczących architektury zabudowy
Duży ruch na głównych drogach	Ograniczenia w lokalizacji funkcji mieszkaniowej przy głównych drogach
Nieuporządkowana gospodarka ściekowa	Skanalizowanie dużych wsi o zwartej zabudowie
Zanieczyszczenie powietrza, w tym przez indywidualne kotłownie	Ograniczenia w stosowaniu niskosprawnych kotłów
Wysokie walory przyrodnicze gminy	Uwzględnianie zasad ochrony ptaków i ich siedlisk w OSOP Puszcza Piska oraz siedlisk przyrodniczych i gatunków z Dyrektywy Siedliskowej w OZW Ostoja Piska Utworzenie nowych i użytków ekologicznych Prowadzenie gospodarki rolnej, leśnej i wodnej z uwzględnieniem potrzeb gatunków chronionych.
Zachowane dziedzictwo kultury	Ochrona obiektów wpisanych do rejestru oraz gminnej ewidencji zabytków, w tym stanowisk archeologicznych Wyznaczenie stref ochrony konserwatorskiej Wyznaczenie stref ochrony archeologicznej
Nielegalny wywóz odpadów	Rozbudowa i usprawnienie systemu odbioru odpadów

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rozogi
Część III. Uzasadnienie zawierające objaśnienia rozwiązań i syntezę ustaleń studium

Zbyt niski stopień wyposażenia mieszkań w media	Rozbudowa sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, elektrycznej
Gospodarka oparta na rolnictwie przy mało korzystnych warunkach glebowych	Ochrona gleb klasy III
Ryzyko podtopień w dolinach rzek	Zakaz zabudowy dolin rzek i gruntów hydrogenicznych